

มาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรม
ของข้าราชการ พนักงาน
และพนักงานจ้าง

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลนาตาล
อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ บัญญัติให้รัฐจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ และพนักงานหรือพนักงานจ้างอื่นของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.) ได้กำหนดมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานและพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไปให้ยึดถือเป็นหลักการและแนวทางปฏิบัติ เพื่อเป็นเครื่องมือกำชับความประพฤติของตน โดย ก.ถ. ได้มอบหมายให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (อ.ก.ถ.) ด้านมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมช่วยเหลือในการพิจารณาจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม จากข้อเสนอแนะของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และประชาชนผู้รับบริการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อให้มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างแท้จริง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของหน่วยงานได้เอง นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลนาตาล หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลนาตาลจะเป็นประโยชน์ต่อข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างตลอดจนประชาชนผู้มาขอรับบริการ ได้รับความเป็นธรรมและความเสมอภาคจากมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของหน่วยงานเป็นอย่างดียิ่ง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาตาล

ตุลาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑	
- ความหมายของมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม	๑
- ความสำคัญและที่มาของการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม	๒
ส่วนที่ ๒	
- มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานและพนักงานจ้าง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓
ส่วนที่ ๓	
- วิธีการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม	๖
- แผนภาพการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม	๘
ภาคผนวก	
- คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลนาตาล เรื่องมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลนาตาล	
- ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลนาตาล เรื่อง มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานและพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลนาตาล	

ส่วนที่ ๑

ความหมายของมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม

สำนักงาน ก.พ. ได้สรุปความหมายของคำว่า “มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม” ไว้ว่า หมายถึง “สิ่งที่ต้องถือเอาเป็นหลักเทียบทางสภาพคุณงามความดีที่อยู่ภายในโดยรู้ได้เฉพาะตนและการถือเอาเป็นหลักเทียบทางข้อความประพฤติปฏิบัติหรือแสดงออกทางกิริยาที่ควรประพฤติที่คนในสังคมนั้น องค์กรนั้น หรือส่วนราชการนั้น ได้ยอมรับนับถือกันมา หรือได้กำหนดร่วมกันขึ้นมาใหม่และประพฤติปฏิบัติร่วมกันว่าข้อความประพฤติอะไร เป็นสิ่งที่ดีอะไรเป็นสิ่งที่ดี ข้อความประพฤติอะไรถูก อะไรผิด และอะไรควรทำ ไม่ควรทำ ”

โดยสรุป “มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม” หมายถึง “หลักการหรือแนวทางปฏิบัติที่องค์กรประมวลขึ้นให้สมาชิกใช้ยึดถือปฏิบัติ เพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของคนในองค์กรหรืออาชีพเดียวกันให้อยู่ในความถูกต้องดีงาม

ความสำคัญและที่มาของการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม

ข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญและเป็นกลไกหลักของประเทศในการให้บริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งยังมีหน้าที่และความรับผิดชอบสำคัญในอันที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุข และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและท้องถิ่น ดังนั้นการที่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นจะมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความสุขหรือไม่ จึงขึ้นอยู่กับการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคน หากข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีคุณธรรม ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรมเป็นผู้มีจิตสำนึกที่จะตอบสนองคุณแผ่นดินด้วยการกระทำทุกสิ่งเพื่อคุณประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ โดยน้อมนำพระราชจริยวัตร พระราชกรณียกิจ และอัญเชิญพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวใส่เกล้าฯ เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดผลดีสู่ประชาชนโดยตรง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ให้สิทธิ เสรีภาพ และการมีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชนตลอดจนเพิ่มอำนาจประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐมากขึ้น โดยมีบทบัญญัติให้การใช้อำนาจรัฐเป็นไปโดยสุจริตและมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการแก้ปัญหาการขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงกำหนดไว้ในมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม กล่าวคือ “รัฐต้องจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและพนักงาน หรือพนักงานจ้างของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤตินิหอบและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ”

มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีหลักการและแนวทางประพฤติปฏิบัติตนไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม นำมาซึ่งประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความพอใจ ความผาสุกของประชาชน ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติและส่งผลให้เกิดความสุขความเจริญย้อนกลับสู่ตัวผู้ประพฤติปฏิบัติเอง

ส่วนที่ ๒

มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อนุสนธิจากคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.) ได้กำหนดมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะอนุกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (อ.ก.ถ.) ด้านมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรม ใน ก.ถ. ได้ประมวลขึ้นจากข้อเสนอแนะของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนผู้รับบริการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ตามประกาศ ก.ถ. เรื่องมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทั่วไปใช้ยึดถือเป็นหลักการและแนวทางปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของตน ได้แก่

๑. พึงดำรงตนให้ตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละและมีความรับผิดชอบ

- หมายถึง**
- มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาโดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชน
 - การไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หาผลประโยชน์
 - มีความรับผิดชอบต่อตำแหน่งหน้าที่

๕. พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผย โปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบ

- หมายถึง**
- มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน แผนการทำงานและการมอบหมายงานที่ชัดเจน โดยสามารถแจ้งลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานผู้ปฏิบัติงานและระยะเวลาให้แก่ผู้มาติดต่อราชการได้

ทราบ

เพื่อสามารถตรวจสอบและติดตามได้

- มีการตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการที่ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน ในการตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงาน
- มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย

๓. พึงให้บริการด้วยความเสมอภาค สะดวก รวดเร็ว มีอัธยาศัยไมตรี โดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

- หมายถึง**
- การให้บริการที่เป็นมาตรฐานเดียวกันอย่างเสมอภาค ทั้งถึง และเป็นธรรม
 - การให้บริการด้วยความสะดวกรวดเร็วและตรงต่อเวลา
 - การให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส และรักษาประโยชน์แก่ผู้มารับบริการ

ทุกคน

๔. พึงปฏิบัติหน้าที่โดยยึดผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างคุ้มค่า

- หมายถึง**
- การปฏิบัติหน้าที่ให้แล้วเสร็จตามกำหนดและบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้
 - การปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ และผู้มารับบริการอยู่ภายใต้ขอบเขตของระเบียบกฎหมาย
 - การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่าทั้งในส่วนของ การใช้เงินและใช้เวลา

๕. พึ่งพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ ของตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

หมายถึง - การศึกษาหาความรู้ที่ทันสมัยที่เป็นการพัฒนาทางวิชาการและพัฒนาจิตใจของตนเองอยู่เสมอด้วยวิธีการพัฒนารูปแบบต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมอบรม ประชุม สัมมนา และศึกษาด้วยตนเองเป็นต้น

ส่วนที่ ๓

วิธีการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม

ในการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งควรไปดำเนินการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมเพิ่มเติมจากที่ ก.ค. กำหนด เพื่อใช้สำหรับหน่วยงานของตนเองตามความต้องการ และสอดคล้องกับหน้าที่ ภารกิจ และสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อให้ได้มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยในการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งสามารถดำเนินการตามวิธีการและขั้นตอนอย่างใดก็ได้ แต่ที่สำคัญควรเปิดโอกาสให้สมาชิกในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการจัดทำด้วยหรืออาจใช้วิธีการและขั้นตอนตามที่ได้เสนอเป็นตัวอย่างไปพิจารณาปรับปรุงใช้ตามความเหมาะสม ดังนี้

๑. พิจารณาจัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงาน พนักงานจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนภาคประชาชน

๒. เปิดโอกาสให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำตั้งแต่เริ่มต้นด้วยวิธีการระดมสมองหรือจัดสัมมนาอบรม เพื่อจะได้ร่วมรับรู้เข้าใจ ในความหมาย เนื้อหา สามารถซึมซับคุณค่าหรือความสำคัญของสิ่งที่ตนได้จัดทำขึ้น

๓. ในการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัจจัยที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงและนำมาประกอบการพิจารณาจัดทำในหลายมิติ

๔. เมื่อได้จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำเป็นประกาศ และแจ้งให้ข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคนทราบ ยึดถือเป็นแนวทางประพฤติตนและหลักการปฏิบัติงาน และให้ติดประกาศโดยเปิดเผย

ทั้งนี้ สิ่งสำคัญและจำเป็นในการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีด้วยกัน ๓ ประการ คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการจัดทำ : ร่วมคิด

๒. การมีส่วนร่วมต้องมาจากความต้องการของข้าราชการหรือพนักงาน และพนักงานจ้าง : ร่วมทำ

๓. การมีส่วนร่วมที่จะปฏิบัติให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์ : ร่วมปฏิบัติ

